

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 17 Mars 1888, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2,
i anledning af motion om obligatorisk veterinärbesigt-
ning vid export af kreatur samt desinficiering af kreaturs-
förande fartyg.*

I en inom Andra Kammarerna under N:o 30 väckt motion, har Herr *Lasse Jönsson* föreslagit, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t ville påbjuda sådana anordningar, att alla för export till utlandet (Norge undantaget) bestämda kreatur blifva omedelbart före inskeppningen af legitimerad veterinär besigtigade, äfvensom att de fartyg, som äro afsedda att till utlandet öfverföra kreaturen, må före dessas emottagande varda desinficierade.

Under erkännande af hvad som enskildt gjorts för uppmuntran af kreatursexporten från Sverige medelst anskaffandet af stora och lämpliga ångbåtar, väl inredda stallar vid utskeppningsorterna m. m., beklagar motionären, att ett så nödvändigt lagstadgande som obligatorisk veterinärundersökning saknas, och han framhåller, att sakens vikt föranledt icke mindre än fyra underdåniga framställningar hos Kongl. Maj:t samt tre motioner hos Riksdagen under tidrymden 1878—1882. Slutligen uttrycker motionären förhoppningen, att Riksdagen skall inse den fara, som hotar en af våra största näringsgrenar, i fall ett enda djur skulle vid ankomsten till Storbritannien befinnas vara smittadt af någon elakartad kreaturssjukdom, synnerligen som det är känt, att de svenska kreaturen der betraktas som misstänkta för sjukdomar af hvarje-handa slag och i följd deraf vida strängare behandlas än djur från

tyska eller danska hamnar, hvilka redan vid utskeppningen varit underkastade obligatorisk veterinärundersökning; motionären påpekar vidare, att i Tyskland och Danmark noggrann tillsyn hålles deröfver, att de fartyg, som äro afsedda för kreaturstransport på det sorgfälligaste undersökas, så att icke något smittämne må å dessa förefinnas, hvilken åtgärd torde varda af behovet högeligen påkallad, då det mycket väl låter tänka sig, att ett sådant fartyg kort förut kan hafva haft ombord sjuka kreatur eller smittade ämnen, såsom hudar eller dylikt.

Utskottet har sig visserligen bekant, att ingen elakartad smittosam kreaturssjukdom existerar i Sverige, och det är på sin plats att här upprepa att — med undantag af den farsotartade mul- och klöfsjukan år 1875, hvilken snart utrotades — ingen svårare sjukdom bland kreatur funnits sedan år 1856, då elakartad lungsjuka yppade sig i Skaraborgs län, men det oaktadt kan det lätt förklaras, hurusom kreatur vid ankomsten till utskeppningsorten befinnas lida af tillfälliga åkommor, som kunna framkalla misstankar om sjukdom af vida värre beskaffenhet. På våra jernvägar är det nemligen ej på bästa sätt sörjdt för djurens omvårdnad, och intill dess här vid lag blir annorlunda bestämdt, så att boskap befordras endast i täckta vagnar samt snabbgående tåg, hufvudsakligen afsedda för kreaturstransport, anordnas, lära dessa olägenheter komma att fortfara.

Redan den 13 Juli 1878 ingick Sydsvenska Ångfartygsaktiebolaget i Malmö till Kongl. Maj:t med underdånig ansökan, att föreskrifter måste meddelas om skärpning af kontrollen vid kreatursexporten, och sedan dess har icke något år förflutit, utan att inflytelsrika röster höjts i samma syfte. Då saken senast behandlades vid riksdagen med anledning af Friherre Cederströms motion (N:o 38, 1882), lemnade Första Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 1 en sakrik utredning af frågans olika stadier, hvaraf inhemtas, bland annat, att ej mindre än sex hushållningssällskap förordat skärpt kontroll vid kreatursexport och till Kongl. Maj:t ingått med underdånig hemställan härom. Motionen blef emellertid afstyrkt endast på den grund, att dessa hushållningssällskapens framställningar då voro på Kongl. Maj:ts pröfning beroende, hvilket fortfarande lärer vara förhållandet.

Då förslaget om obligatorisk veterinärundersökning af kreatur, bestämda för export, först väcktes i Sverige, fruktade man på vissa håll, att en sådan skulle innebära hinder för den fria handeln och medföra minskning i kreaturens värde till förfång för egaren. Huru oberrättigad denna fruktan var, har praktiskt ådagalagts af det ångbåtsbolag, som förmedlar exporten till England från städerna Helsingborg,

Landskrona och Malmö, hvilket bolag ovilkorligen fordrar veterinärundersökning af hvarje djur, innan det tages ombord i fartyget. Och det har visat sig, att denna frivilliga åtgärd, långt ifrån att vara i någon mån hinderlig, varit för alla parter förmånlig, samt att kostnaden för undersökningen kunnat reduceras till 30 öre för hvarje nötkreatur, 15 öre för kalf, 10 öre för får eller svin. Denna undersökning har för kreatursegaren medfört den stora, numera erkända fördelen att han ej riskerar, att ett af tillfällig sjukdom lidande kreatur i följd af jernvägsresans besvärligheter försämras och dör eller måste nedslagtas ombord, samt derförutom att ångbåtsbolaget skyddat den öfriga lasten från en, låt vara öfvergående, misstanke och på så sätt äfven tillvaratagit hela landets intresse. Till belysning af huru undersökningen handhafves, vidfogar Utskottet i Bilagorna A, B och C rapporter från veterinärer i Helsingborg och Malmö. Vid granskning af dessa rapporter finner man det bästa stöd för nyttan och nödvändigheten af obligatorisk undersökning, helst i de många fall, då den frånvarande egaren ej är i tillfälle bese kreaturen vid deras framkomst till afskeppningsorten och öfvertyga sig derom, att de till följd af under transporten lidna skador för tillfället äro olämpliga till export. Det är nemligen i så fall med egarens sanna intresse förenligt att antingen genom uppställning afhjelpa den tillfälliga skadan eller ock genom nedslagting eller försäljning realisera kreaturet.

Det är dock klart att, så länge veterinärundersökningen icke är obligatorisk, kunna ett enskildt bolags åtgöranden icke blifva särdeles verksamma, ty det af veterinären kasserade djuret kan för närvarande, i brist på ett tidsenligt lagstadgande, saklöst utföras på annan väg och indirekt nå England, hvarest, i händelse att djuret befinnes vara sjukt, dess ursprungliga hemort lätt utrönes.

Beträffande åsigtorna i utlandet angående nyttan af dylika försigtighetsmått, så vill Utskottet i första rummet erinra, att vid den konferens, som, med anledning af utbruten lungsjukdom bland nötkreatur i Danmark, år 1881 på tillskyndelse af Sveriges och Danmarks regeringar egde rum i Köpenhamn mellan svenska och danska delegerade, betonades i protokollets fjerde punkt önskvärdheten af att de till Danmark bestämda djur vid afskeppning från svensk hamn undersöktes af särskildt dertill utsedd veterinär, hvilken punkt i öfversättning har följande lydelse: Vidare uttalades från flera håll, att det skulle vara en synnerligen lämplig åtgärd, om vid utförseln af kreatur från svenska hamnar blef genom lag stadgadt, att djuren före inlastningen underkastades besigtning af särskildt dertill utsedd veterinär. En veterinär-

undersökning före utförseln egde väl i allmänhet rum i Sverige, men det fans ej något lagstadgande, som påbjöd en sådan, och ehuru man redan ofta hänvänt sig till regeringen i Stockholm med framställning i sådant syfte, hade dervid ej fästats afseende; det vore dock ej omöjligt att en förnyad framställning i afseende särskildt på utförseln till Danmark kunde få en annan utgång.»

För skyddandet och ordnandet af Danmarks egen export eger danska regeringen genom lagen den 25 Februari 1876 att vidtaga alla åtgärder, som anses nödvändiga för att hindra utförsel från Danmark af sjuka djur samt för att förebygga att djur på resan till bestämmelseorten utsättas för sjukdomar. Dessutom är för samma ändamål omsorgsfullt sörjdt genom kungörelserna af den 26 Februari 1876 och den 28 Augusti 1878 samt cirkuläret den 7 Oktober 1878 (Bilagorna D, E, F och G). Af dessa handlingar skönjes, huru stor vigt Danmark — som år 1881 exporterade:

Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.
---------	-------------	------	-------

11,877	84,683	72,487	253,294, under
--------	--------	--------	----------------

det Sverige samtidigt utförde blott	7,800	19,000	21,000	24,300 —
-------------------------------------	-------	--------	--------	----------

lägger på en sträng undersökning af kreatur och fartyg före afgangen från dansk hamn, och huru mycket detta land fruktar att till Storbritannien afsända kreatur, som, utan att lida af smittosam sjukdom, visa symptom, hvilka i nämnda land kunna väcka misstankar om befintligheten af sådan sjukdom.

Att man i Danmark tydligen uppfattat gagnet af att äfven i andra afseenden rätta sig efter Englands fordringar och att i lagstiftningsväg gå i de af England angifna spår, synes af de förslag, som Danmarks största auktoritet inom landtbruket — det Kongl. Landhusholdningsselskab — afgaf redan år 1878 (Bil. H).

Hvad slutligen angår England — hvarest flertalet af våra exporterade kreatur i sista hand säljes, och hvars goda mening om sundhetsförhållandena bland dessa det är oss mest angeläget att vinna och bibehålla — så veta troligen de flesta, att lagen af år 1878 »the Contagious Diseases (Animals) Act», enligt hvilken Sverige för närvarande åtnjuter rättigheten att i England utan nedslagtning importera kreatur, tillkom under för Sverige gynnsamma omständigheter, men att förhållandet kan med eller utan vår förskyllan lätt förändras, enär ett mäktigt parti i England arbetar på att förbjuda all import af lefvande kreatur. Då man derjemte vet att, i följd af det år 1881 i Danmark meddelade förbud mot import af svensk boskap, på vår kreaturstam kastats en misstanke, som ännu i dag i England finner sitt uttryck deri,

att svenska djur vid lossningen noggrannare undersökas än andra länders, så inses lätt att det ligger i vårt eget intresse att vidtaga minst lika stränga och effektiva åtgärder vid kreatursexporten, som i andra länder för längre tid sedan varit påbjudna.

I det Utskottet slutligen erinrar, att kreatursexporten från Sverige bedrifves från ett fåtal hamnar, så att i praktiskt hänseende ej något nämnvärdt hinder för veterinärbesigtning möter, tror Utskottet sig hafva redogjort för de hufvudskäl, som tala för införandet af obligatorisk veterinärbesigtning vid export af kreatur från Sverige till utlandet (Norge undantaget) och öfvergår nu till andra delen af motionärens förslag om desinficiering af de fartyg, som äro bestämda att till utlandet öfverföra kreatur.

Ett oeftergiftigt vilkor för en ordnad kreatursexport är naturligtvis, att befodringsmedlen jemväl från utskeppningsorten äro tidsenliga, hvartill hör i främsta rummet, att nödig omsorg användts vid fartygens byggande och inredning för att tillgodose djurens välbefinnande, lätheten att förse dem med foder, vatten m. m., samt vidare att den största renlighet iakttages ombord. Det är också i England, exempelvis i Newcastle on Tyne, föreskrifvet, att efter lossning af hvarje kreaturslast gödsel, halm m. m. skall bortföras, samt att fartygen efter rengöringen skola desinficieras, och åligger det vederbörande myndighet att egna noga tillsyn åt att detta efterlefves.

I Danmark har lagstiftningen låtit sig angeläget vara att, jemte det fartygen stälts under uppsigt af veterinärpolis, påbjuda, att den danska exporten hålles alldeles afskild från andra länders, så att det är förbjudet att i ett fartyg, innehafvande danska djur, inlasta ytterligare kreatur i främmande hamnar, lika litet som ett fartyg medförande kreatur från utrikes ort får komplettera sin last i Danmark. Detta stadgades genom kungörelsen af den 28 Augusti 1878 (Bil. F).

Vidare skola i Danmark kreatursförande fartyg desinficieras, derest anledning finnes att anse det misstänkt uti ifrågavarande afseende, och Utskottet tror sig veta att så är förhållandet äfven med sådana artiklar, som lätteligen kunna medföra smittämne, såsom råa hudar m. m., hvilka till äfventyrs kunna befinnas ombord.

Med anledning af det nu anförda anser Utskottet, att föreliggande motion, äfven hvad dess andra moment beträffar, förtjenar beaktande och tillstyrker derföre vördsamt,

att Kammarren för sin del besluter, att Riksdagen i underdånig skrifvelse anhåller, det Kongl. Maj:t

täcktes påbjuda sådana anordningar, att alla för export till utlandet (Norge undantaget) bestämda kreatur blifva omedelbart före inskeppningen af legitimerad veterinär besigtigade, äfvensom att de fartyg, som äro bestämda att till utlandet öfverföra kreaturen, må före dessas emottagande varda desinficerade.

Stockholm den 16 Mars 1883.

På Utskottets vägnar:

B. LINDGREN.

Bil. A.

Vid den besigtning, som, sedan kreatursexporten från Helsingborg till Stora Britannien år 1881 tog sin början, alltid företagits förinnan inlastning af de för export bestämda djuren skett, och som i 1881 och 1882 i regeln besörjts af mig, har, hvarken bland de nötboskap, får och svin, som af mig tillåtits ombordtagas, eller bland dem jag, som följd af en konsekvent genomförd sträng kontroll ansåg mig böra afvisa, icke ett enda fall förekommit, som visat sig vara beslägtadt med och ännu mindre varit hvarken munsjuka, klöfsjuka eller så kallad mul- och klöfsjuka, hvaremot jag under nämnda tid afvisat många djur, som voro med sådana skador behäftade, att befaras kunde det en allt för sträng eftersyn i Stora Britannien skulle kunna medföra att djuren ansågos som lidande af en af nämnda sjukdomar. Således har jag kasserat många djur för sår kring klöfvarnes kronor som följd af det i England och Skotland nästan obekanta drankutslag, för vätskande sprickor mellan klöfvarna eller för sår i munnen, de senare tydligen förorsakade af yttre våld, t. ex. som följd af hvasst hö eller af att ledaren anbragt ett rep i munnen på djuret. De kasserade djuren ha nästan alla varit uppstallade här i staden, tills såren läkts, och sedermera exporterats till England eller Skotland, hvilket härmed under tjänstemannaansvar intygas.

Helsingborg den 20 Februari 1883.

Johannes Schnittger.
Veterinär.

Bil. B.

Förteckning

öfver djur, besigtigade till export på England, från Landskrona, 1881—1882.

Datum.	Ångbåtens namn.	Godkände			Kasserade			Anledningar till kassation.
		Nöt- kreatur	Får	Svin	Nöt- kreatur	Får	Svin	
1881								
25/3	Cleveland .	31	—	—	1	—	—	abcess å struphufvudet.
30/3	Alexandra .	82	75	—	2	—	—	utslag kring klöfvarne.
7/4	Cleveland .	108	61	—	6	—	—	d:o d:o
14/4	Alexandra .	118	50	46	4	—	—	2 tuberkulos, 2 utslag kring klöfvarne.
21/4	Cleveland .	131	15	9	1	—	—	sår å munnens slemhinna.
28/4	Alexandra .	90	22	10	—	—	—	
5/5	Cleveland .	133	9	14	5	—	—	utmagrade, för svaga att tåla trans-
»	Sentinel . .	42	—	—	—	—	—	[port sjöledes.
11/5	Alexandra .	81	1	—	—	—	—	
»	Sentinel . .	57	—	—	1	—	—	ömhet i klöfvarne.
19/5	dito . .	108	40	—	2	2	—	2 nötkreatur ömhet i klöfvarne, 2 får
28/5	Cleveland .	73	1	—	—	—	—	[hudutslag.
9/6	Sentinel . .	152	28	—	3	—	—	sår emellan klöfvarne.
16/6	Cleveland .	54	40	—	—	—	—	
30/6	Alexandra .	74	49	—	—	—	—	
7/7	Patriot . . .	10	68	—	1	—	—	hudutslag.
14/7	Alexandra .	40	88	—	—	—	—	
21/7	Patriot . . .	22	105	—	—	2	—	sår i munnen.
4/8	dito . . .	22	47	—	—	—	—	
11/8	Alexandra .	11	29	—	—	—	—	
18/8	Patriot . . .	5	15	—	—	—	—	
15/9	dito . . .	3	12	—	—	—	—	
15/10	dito . . .	17	25	—	1	—	—	lymfkärlansvävning.
17/11	dito . . .	36	—	7	—	—	—	
15/12	dito . . .	40	6	—	1	—	—	sår emellan klöfvarne och hälta.
29/12	dito . . .	14	3	—	—	—	—	
	Summa	1554	789	86	28	4	—	

Datum.	Ångbåtens namn	Godkände			Kasserade			Anledningar till kassation.
		Nöt- kreatur	Får	Svin	Nöt- kreatur	Får	Svin	
1882								
12/1	Patriot . . .	48	4	—	—	—	—	
26/1	dito . . .	38	1	—	3	—	—	utslag kring klöfvarne.
9/2	dito . . .	74	3	3	—	—	—	
9/3	“Minsk“ . . .	61	12	39	—	—	—	
23/3	Romny . . .	188	34	23	2	—	—	tuberkulos.
6/4	Patriot . . .	127	31	—	1	—	—	öfveransträngning och ömhet i klöf-
20/4	dito . . .	105	9	—	—	—	—	[varne.
4/5	dito . . .	197	29	—	2	—	—	hudutslag och exanthem i källeden.
18/5	Vesta . . .	116	30	—	8	—	—	utslag kring klöfvarne.
1/6	“Tula“ . . .	138	26	—	1	—	—	skafsår.
9/6	dito . . .	101	42	—	2	—	—	körtelsvullnader.
15/6	Vesta . . .	71	109	—	—	3	—	hudutslag och ömhet i klöfvarne.
29/6	dito . . .	53	106	—	1	—	—	sår å mulen.
27/7	dito . . .	46	69	—	—	—	—	
10/8	dito . . .	30	37	—	—	—	—	
24/8	dito . . .	26	9	—	—	—	—	
7/9	dito . . .	19	33	—	—	—	—	
21/9	Patriot . . .	27	21	—	—	—	—	
5/10	dito . . .	13	266	—	—	4	—	salivering och magerhet.
19/10	Vesta . . .	19	35	—	1	—	—	abcess.
2/11	Patriot . . .	10	33	—	—	—	—	
16/11	dito . . .	16	18	—	—	—	—	
30/11	dito . . .	13	19	—	1	—	—	ansvällning på insidan af låret.
31/12	dito . . .	4	—	—	—	—	—	
	Summa	1540	976	65	22	7	—	

Landskrona den 20 Februari 1883.

W. Kinberg Petersson
Veterinär.

Bil. C.

Under åren 1881 och 1882 hafva kasserats omkring 150 stycken nötkreatur, 12 stycken får och 6 stycken svin hvarterdera året.

Orsakerna till kassationen hafva varit:

I de flesta fall utslag och sårnader i munnen och kring klöfvarna och i ett mindre antal fall hudutslag på öfriga delar af kroppen, stark afmatning efter längre transporter samt invärtes sjukdomar.

Malmö den 20 Februari 1883.

Arvid Florman.

P. S. Antalet kasserade kan ej exakt uppgifvas, då afdöde Länsveterinär Lennartsson utfört en del besigtningar under dessa år.

Bil. D.

Lag

angående

Förhållningsregler vid utförseln af husdjur från Danmark.

Vi Christian den Nionde etc. gör veterligt: Riksdagen har antagit och Vi genom vårt bifall stadfästat följande lag:

Regeringen bemyndigas att vidtaga sådana mått och steg, som kunna anses nödvändiga för att förebygga att härifrån landet utföras husdjur, hvilka äro eller misstänkas vara angripna af smittosamma sjukdomar, och att de härifrån till utlandet afsända kreaturen på resan till bestämmelseorten utsättas för sådana sjukdomar.

Hvarefter alla vederbörande hafva att rätta sig.

Gifvet på Amalienborg den 25 Februari 1876.

Under vår Kongliga hand och Sigill

CHRISTIAN R.

L. S.

E. Skeel.

Rätt öfversatt från danska språket, betygar

Stockholm den 12 Mars 1883.

Ex. officio
Ferd. Svensson,
Not. Publ.

Bil. E.

Kungörelse

angående

Förhållningsregler vid utförseln af husdjur till Storbritannien.

I enlighet med det Regeringen genom lag af 25 denna månad angående förhållningsregler vid utförseln af husdjur från Danmark gifna bemyndigande föreskrifves härmed följande med hänsyn till utförseln af kreatur till Storbritannien.

§ 1.

Hvarje kreatur, som afses att med fartyg utföras till Storbritannien, skall före inlastningen, på afsändarens bekostnad, undersökas af en dertill af vederbörande polismästare antagen djurläkare och får endast inskeppas, i fall vid undersökningen befinnes, att det icke företer något tecken till att lida af någon smittosam sjukdom, och så framt det i öfrigt ej heller är något skäl att förmoda, att det skulle vara smittadt af sådan sjukdom, hvarom djurläkaren eger att afgifva attest.

§ 2.

Vid undersökningen af de ifrågavarande kreaturen må de särskilda flockarne hållas afsöndrade från hvarandra, så att ingen öfver-

föring af möjligen förekommande smittosam sjukdom må kunna ega rum från den ena flocken till den andra.

§ 3.

Intet kreatur, som är bestämdt att utföras med fartyg till Storbritannien, får inlastas, förrän veterinärpolisen har gifvit sin tillåtelse till att intaga kreaturen i fartyget, hvilken tillåtelse, så framt orsak finnes att anse fartyget för smittoförande, först må meddelas, sedan fartyget vederbörligen blifvit desinficeradt.

§ 4.

Hvarje kreatur skall innan inskeppningen förses med ett tydligt märke, som antingen anbringas med oljefärg eller inbrännes i hornet. Märket skall af djurläkaren omnämnas i den sundhetsattest, som han utfärdar för djuret, och som tillika må angifva dettas kön. Inskeppningen skall ega rum under tillsyn af veterinärpolisen.

Hvilket härmed offentliggöres till efterrättelse och iakttagande för alla vederbörande.

Inrikesministeriet den 26 Februari 1876.

E. SKEEL.

W. Borup.

Rätt öfversatt från danska språket betygar

Stockholm den 12 Mars 1883.

Ex officio
Ferd. Svensson,
Not. Publ.

Bil. F.

Kungörelse

angående

Förhållningsregler vid utförseln af husdjur till Storbritannien.

I enlighet med det Regeringen genom lag af den 25 Februari 1876, angående förhållningsregler vid utförseln af husdjur från Danmark, gifna bemyndigande, förbjudes härmed att afsända kreatur härifrån landet till Storbritannien med fartyg, som antingen medföra kreatur från främmande platser eller på resan till destinationsorten anlöpa främmande hamnar för att der inlasta kreatur. Intet kreatur, som är afsedt att utföras med fartyg till Storbritannien, må derföre af veterinärpolisen tillåtas att inskeppas, så framt fartyget förut har kreatur från främmande platser ombord eller, i motsatt fall, förrän fartygets befälhafvare har afgifvit en skriftlig förklaring, hvori han antingen intygar att fartyget afgår direkt till destinationsorten, eller förbinder sig till att icke inlasta kreatur i de främmande hamnar, som fartyget på resan till destinationsorten kunde anlöpa.

Hvilket härmed offentliggöres till efterrättelse och iakttagande för alla vederbörande.

Inrikesministeriet den 28 Augusti 1878.

E. SKEEL.

Tillisch.

Rätt öfversatt från danska språket betygar

Stockholm den 12 mars 1883.

Ex officio
Ferd. Svensson,
Not. Publ.

Bil. G.

Cirkulär till samtliga Amtmän.

På flera håll har man uttalat tvifvel om, huruvida vederbörande veterinär kan vägra att utfärda den i § 1 af ministeriets kungörelse angående förhållningsregler vid utförseln af husdjur till Storbritannien af den 26 Februari 1876 omförmälda attest för sådana kreatur, som, ehuru de vid den föreskrifna undersökningen icke befinnas lidande af någon smittosam sjukdom, dock visa symptom, som kunna ingifva farhågor om att i nämnda land väcka misstanke om sådan sjukdom.

Med anledning häraf förklaras, att det i nämnda kungörelse innefattade förbudet mot inskeppning af kreatur till Storbritannien är tillämpligt äfven i ofvannämnda fall, då alltså veterinären icke må utställa sundhetsattest, hvilket officiellt torde kungöras för polismästare och veterinärer i alla amt.

Ett antal exemplar af detta cirkulär kommer att tillställas Herrar Amtmän.

Inrikesministeriet den 7 Oktober 1878.

E. SKEEL.

Tillisch.

Rätt öfversatt från danska språket betygar

Stockholm den 12 Mars 1883.

Ex officio
Ferd. Svensson,
Not. Publ.

Bil. H.

Öfversättning.

Det Kongl. Landthushållningssällskapets hemställan till inrikesministern omfattar följande punkter:

1:o. Att det för Danmark vidtages samma åtgärder (förbud mot införsel eller karantän) gentemot utlandet i samma utsträckning, som af engelska regeringen påbjudes för Storbritannien sjelf.

2:o. Att de i Sällskapets skrifvelse af den 17 April 1877 föreslagna åtgärder genomföras, nämligen:

- a) En skärpt tillsyn vid marknader, djurutställningar och kreaturstransporter på jernbanor och inländska ångbåtar.
- b) En öfverordnad myndighet för ledningen af den lokala tillsynen och exportvilkoren.
- c) Skyndsammare rapporter från de lokala myndigheterna.
- d) Att kungörelser om sundhetstillståndet i landet oftare utfärdas, i händelse af att elekartad smittosam sjukdom utbreder sig.

3:o. Att i hvarje exporthamn af staten tillsättes en veterinär, hvilken det åligger:

- a) Att hafva tillsyn öfver alla på inlastningsplatsen varande stallar, tillhörande ångbåts- eller jernvägsbolag eller enskilda, som besörja kreatursutförsel till Storbritannien och att hafva rättighet till att påbjuda dessa stallars desinficering.
- b) Att hafva tillsyn öfver och påbjuda ångbåtarnes och jernvägs-vagnarnes desinficering.
- c) Att besigtiga exportkreaturen vid ankomsten till exporthamnen och ånyo vid inlastningen till Storbritannien (se punkt 5).

4:o. Att hvarje afsändare af nötkreatur och får till Storbritannien skall framvisa sundhetsattest, utfärdad af en veterinär, innefattande:

- a) Att hvart och ett af hans för utförsel till Storbritannien bestämdt djur är fritt från smittosamma sjukdomar och
- b) att det ej under loppet af de 3 sista veckorna har visat sig någon elakartad smittosam sjukdom i den trakt eller de trakter, hvarest djuret under samma tid har vistats.

5:o. Att hvarje kreatur (nötkreatur, får, svin och häst) skall besigtigas af en veterinär vid ankomsten till exporthamnen och derefter qvarstå under uppsigt i minst tolf timmar, förrän det inlastas, samt vid inlastningen ånyo besigtigas.

6:o. Att exporten af kreatur till Storbritannien under de stormiga vintermånaderna endast skall ega rum öfver Esbjerg.

7:o. Att de fartyg, som utföra kreatur från Danmark, förbjudas att anlöpa främmande hamnar för att medtaga kreatur.

Rätt öfversatt från danska språket betygar

Stockholm den 12 Mars 1883.

Ex officio
Ferd. Svensson,
Not. Publ.

R ä t t e l s e

*i Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 6
(i Samlingen N:o 11):*

sid. 4, rad. 18 nedifr. står: 500,000 läs: 10,000
